

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita B. Francisci Xaverii

Torsellini, Orazio

Coloniae Agrippinae, 1610

V. Legatione adornata, Sinas petit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42323

ducebat. Iamdudum Sinas, frequentissimasque illas oppidis atque incolis regiones, ipsamque amplissimi orbis terrarum Regni spectabat Regiam, velut consummatum suæ peregrinationis munus, salutemque Orientis.

CAPVT V.

Legatione adornata, Sinas petit.

VIXDVM Goam peruenerat, (adeo de Sinis imminens illi cura erat) cum profectionem suam summo studio parare instituit; quicquid temporis intercederet, id morari Sinarum salutem ratus. Confestim igitur cum Alfonso Noronia, Indiæ Prorege, & Ioanne Albuquerque Goano Episcopo, de Legato ad Sinas mittendo transigit. Decretus est *Iacobi Pereria pietas & liberalitas egregia.* ob pietatem egregiam, summamque familiaritatem, à Francisco Pereria pietas & liberalitas egregia. omnibus votis expetitus. Qui haudquam eius fefellit spem: quippe pro suo propagandæ religionis studio ita rem suscepit, ut in legationis instrumentum, ac donorum apparatus, maximam fortunarum suarum consumeret partem. In eo negocio conficiendo, eximia Xauerij celeritas extitit. Namque vnius mensis spatio non tantum legationem, diplomata, lite-

tas, munera à Prorege & Episcopo expressit; sed quæcūq; ad tam difficilē expeditionē opus erant, comparavit. Quam ad rem plurimum momenti habuit Alfonso Proregis, viri pij, & Francisci amicissimi, sedula liberalitas. Quippe & Legatum ei ad voluntatem dedit, & res omnes ad iter illud necessarias non impensius quàm maturius paravit. Ad hæc totum negocium Alvaro Thardi, Malacæ urbis Præfecto, impensè per literas commendavit. Nihilò secius Xaverius, sui officij memor, interea dum legationem & profectioem in Sinas curat, quæ ad Indiam cæteraq; Sociorum loca pertinebant, curare pergebat. Nam Gaspa-

*Gaspar
Belga Frã
cisci Vica-
rius.*

*Dium op-
pidum.*

rem Belgam, Armuzia evocatum, suum Vicarium eundemque Goani Collegij Rectorem constituit, sapientissimis & liberrimisque præceptis instructum. Eodem tempore Dium (Lusitani impensè propugnaculū est, in ostio Indi fluminis positum) Sacerdos cum suo administro missus, itemq; alij aliò, suis quisque monitis ad locum aptis ornati. Interim Matthæum Iaponem Goæ mors abstulerat. Igitur Bernardus Romã destinatus. Andreas quoq; Fernandus in Lusitaniã ad Regem, & Romam ad Ignatium, Societatis parentem, allegatus, ea mente, ut ad

Iapo

Iaponicam & scilicet Sinicam expeditionem Sociorū quamplurimos deduceret, & maximè idoneos. Xauerius porrò, *Caput literarum Francisci ad Regem Lusitaniae.* quid sui consilij esset in Sinarum expeditione, in ijs, quas ad Regem Lusitaniae per id tempus dedit, literis ostendit his verbis: Tres omnino è Societate cum Iacobo Pereria Legato ad Sinas proficiscimur, eo consilio, vt Lusitanos captiuos in libertatem vindicemus; Sinarum Regem ad Lusitanorū perducamus amicitiam; Demonibus, & eorū cultoribus, bellum inferamus. Itaque Regi primū, deinde reliquis, caelestis Regis nomine denunciabimus, ne Diabolum posthac, sed Deum hominum conditorem, & IESVM Christum eorundem vindicem ac Salvatorem, colant. Audax inceptū videri potest, barbaros populos ac praepotentem Regem adire, increpandi erroris gratia, praedicandæque veritatis. Verū illud ingentes nobis addit animos, quod hanc nobis mentem haud dubiè Deus intecit: idemq; nos bonæ spei ac fiduciae adeo impleuit, vt eius benignitate freti, nihil de immensa eius potentia, quæ infinitis partibus Sinarum Regem superat, dubitemus. Multa praeterea scribit Regi Lusitaniae in eadem epistola, ex quibus incredibilis quædam eius animi magnitudo.

tudo eminent, pari cum submissione coniuncta: simulque ardor ac studium singulare Christianæ religionis vel cum certo capitis periculo propagandæ. Sed ea nos, quia persequi operæ non est, hoc loco prætermittam in proprium referuamus volumen, quo ferme omnes Francisci epistolæ, quæ in nostras manus peruenere, coniecimus. Goa discessurus, ut humilitatis & obedientiæ studium Socijs iniciaret, in cœtu Patrum Fratrumque, obedientiæ magister egregius, omnibus ad obsequendi studiū vehementius inflammatis, quod verbis docuerat, facto egregio confirmavit. Nam cum P. Gasparem Belgam Socijs omnibus Indicis sibi que ipsi præposuisset, eius genibus aduolutus, nouo more professus est, in eiusdem se potestate futurum: non minus cæteris quam ipso Gaspare attonitis rei admirandæ nouitate. Igitur extemplo reliqui ex intimo animorum sensu flentes, pro se quisque, in genua procumbunt, idemque ex ordine profitentur, nullo detrectante exemplū, quod ipse occupasset Xauerius. Inde Socios vltimum illud visurus, mutuis perfusus lacrymis amplexatur: & ex omnium domesticorum sequi gestientium numero quatuor tantum delegit, non tam in Sinarum ducturus expeditionē, quam in Iaponiam

*Christiana
humilitatis
exemplum.*

poniam subsidio missurus. Goa discessit xvij. Maias, anni post Christum natum M. D. LI I. magnum & sui & illius expeditionis desiderium relinquens. Prouectam in altum onerariam atrox vis tempestatis adorta in vltimum discrimen adduxit. Cum maximè procella sæuaret, & cunctis, ac præcipuè Iacobo Pereria ipsi, nauarcho peritissimo, imminentis mali species ante oculos esset, Xauerius, percussis omnibus, quamuis trepida in re, impavidus stabat. Ac Pererium pauore torpentem intuitus, Bono animo esto, inquit, Iacobe; diuina nos prouidētia tegit. vtinam par esset fors nauis alterius, quæ nobiscum vnà soluit è portu, cuius breui conspiciemus indicia calamitatis. At verò onerariam hanc, qua vehimur, nauale coagmentauit, nauale dissoluet. Multiplici prædictioni deinceps multiplex respōdit euentus. Extemplo quidem vētus cadere, procella sedari cœpit. Subinde tabulæ, vasa, cadauera per vndas fluitantia, nauis alterius naufragium ostenderunt. Porro illa Pereria nauis trigesimo post anno in nauale subducta, vt dissoluta reficeretur, Xauerij vaticinationem tanto post tempore cōprobauit. Cæterum Xauerius, octauo fermè quàm Goa solueret die, Cocinum appellit. Ibi Socios magnâ

Vaticinatione triplex.

& suâ & illorum lætitiâ cùm reuississet, de Comorinensium & Colanensium Sociorum necessitatibus certior factus, literas ad Gasparem Vicarium suum properè dedit, vt eis subueniret quamprimùm: & quicquid in hoc genere fecisset, ad se primo quoque tempore perscriberet, satis gnarus celerius ac diligentius prouisurum, qui sciret eius ipsius rei protinus reddendam esse rationem. Cocini paucos moratus dies, Malacã eodem mensè contendit. In medio ferè cursu atrox procella vectores nautasq; in maximum adduxit metum. Præsens periculi species omnium animos horrore perstrinxerat, cùm Xauerius, cæteris suam suorumq; vicem effusè deplorantibus, hilari vultu procedit in medium: bono illos esse animo, & omittere timorem, iubet. Statim conscensa puppi, sacrarum reliquiarum thecam funiculo religatam in fluctus deiicit: & simul Deum precatus in cubiculum recipit se, operam confidentibus daturus. Mirũ dictu: extemplo venti cadunt, sedatur tempestas, sereno cœlo cursus tenetur. Gratijs (vt par erat) diuino numini actis, sollicitudo, vt fit, in securitatem versa est. At Franciscus gubernatorem nauis, vt apud se esset admonens, valde vereri se dixit, ne in eodem

*Tempe-
stas à Xa-
uero di-
uinitus se-
datur.*

itinere

itinere alia ipsis non minora imminerent
 incommoda. Atque ita profus accidit.
 bis enim nauis latentes per scopulos ac
 saxa decurrens, prope fecit naufragium;
 factura fortasse, nisi preces eiusdem, qui
 præuiderat, periculum auertissent. Nec
 domestica solum in eo cursu discrimina,
 sed etiã externas calamitates dissimulan-
 ter denunciauit. Aberat etiam tum lon-
 gè à Malaca, nec quisquam inde per eos
 aduenerat dies, cum subitò vectores im-
 pensè obsecrauit, vt Deum enixè preca-
 rentur pro Malacensi ciuitate, quam eo
 ipso tempore afflictam crederet morbo.
 Diuinam præfagationem fuisse ostendit
 euentus. Vbi Malacam applicuerunt, vr-
 bem graui lue populatam offendunt. Is
 morbus ex recentis obsidionis angustijs
 ortus, primùm per ciuium capita vaga-
 tus est: post incolarum stragem aduenas
 quoque corripuit, & in classem, quæ mo-
 dò è Lusitania aduenerat, serpendo per-
 uasit. Cæterùm quanquam in illa ipsa
 nauis, qua aduectus Xauerius erat, ad
 quadraginta homines eadem absumpsit
 lues, comitum tamen Francisci
 nullum Dei benignitate
 attigit.